

AI PLE DE L'AJUNTAMENT D'INCA

Dña Isabel Vallés Garrido Portaveu del Grup Municipal d' Unides Podem a l'Ajuntament d'Inca, a l'empara del que es disposa en el Reglament Orgànic, de Funcionament i Règim Jurídic d'Entitats Locals (o del Ple de l'Ajuntament d'Inca), presenta per a la seva aprovació la següent:

MOCIÓ PER LA RETIRADA DE SIMBOLOGIA FRANQUISTA AL MUNICIPI D'INCA

L'objectiu principal de les polítiques de Memòria Democràtica és el de recuperar i mantenir la memòria dels referents democràtics de la nostra societat, honorar-los i fer-los servir d'exemple i guia per aconseguir una democràcia de major qualitat. És per aquest motiu que s'ha de fer un esforç des de les administracions públiques per posar en valor el paper de les dones i els homes que varen treballar per treure aquest país de la dictadura de Primo de Rivera i el règim corrupte d'Alfons XIII, i dugueren la II República. També les persones que lluitaren per implantar el vot femení en 1932, o les que defensaren, moltes amb la vida, la legitimitat republicana enfront del cop d'estat feixista en 1936 i la Guerra Civil. També les que, des de la clandestinitat, es jugaren la vida (i la perderen a vegades) lluitant per tornar la Democràcia a un país sumit en la dictadura franquista.

Quaranta anys de franquisme varen fer molt de mal en la Memòria. Mortes, exiliades, empresonades, torturades, estigmatitzades, les víctimes en molts casos callaren per por, i es perderen moltes històries, mentre el règim dictatorial imposava el seu relat triomfalista sense oposició, omplint la geografia de l'estat de monuments a «los caídos por dios y por España», impulsant la seva pròpia versió malaltissa de les polítiques de memòria, en la qual es recuperava, honorava i indemnitzava a unes víctimes («los nuestros»), mantenint per la força l'oblit del altres («la antiespaña»).

Poca cosa va canviar amb l'arribada de la democràcia. La tan ponderada Transició no va significar cap canvi per als milers de víctimes del franquisme, que quedaren igual d'enterrades a les cunetes i les fosses com ho estaven amb en Franco. Els batles i regidors democràtics condemnats a mort per ser «adeptos a la rebelión» continuaren amb les sentències que els criminalitzaven en vigor. Els torturats veieren com els seus torturadors eren amnistiats i condecorats. Els presos polítics foren espectadors de l'espectacle vergonyós del pas dels jutges del sinistre Tribunal de Orden Público, que els havia condemnat, a l'Audiencia Nacional, o al Tribunal Suprem del règim democràtic. Poca reparació va arribar de Suárez, Felipe González o Aznar. Només des d'alguns Ajuntaments es varen retirar estàtues, monòlits, escuts i plaques commemoratives del franquisme, deixant en mans de la societat civil organitzada i alguns investigadors, l'esforç de mantenir i recuperar la Memòria Democràtica.

I així arribam al present, amb els governs progressistes a les Illes Balears que han tirat endavant dues lleis, la de fosses en 2016, i la de memòria democràtica en 2018, per

impulsar aquesta tasca tan necessària. Fa 5 anys que funcionen, i ja s'ha fet molta feina obrint fosses i recuperant més de 160 cossos de persones assassinades pels falangistes a llocs com Porreres o Son Coletes, el Consell va col·locar les Pedres de la Memòria, una d'elles en honor de n'Antoni Mateu ferrer davant l'Ajuntament. S'ha elaborat un Cens de simbologia franquista que conté dotzenes d'elements que s'han de retirar obligatòriament dels nostres carrers, i a Inca malauradament hi ha un munt de símbols de la dictadura, plaques del "ministerio de la vivienda" franquista, carrers dedicats a persones que col·laboraren amb el règim i monuments commemoratius d'època franquista.

I a Inca que s'ha fet? Poca cosa. Es fan xerrades i actes de reparació a les víctimes, que està molt bé, però allà a on hi ha feina de veres en aquest moment és en la intervenció en la fossa del cementiri d'Inca, a on és probable que hi hagi víctimes del feixisme enterrades, i que actuarà el Govern de les Illes en 2022; i la retirada dels símbols franquistes dels nostres carrers i places, ja que al nostre municipi tenim el nombre més gran d'elements franquistes en espai públic de tota la Comunitat Autònoma, a excepció de Palma. La iniciativa en aquest cas hauria de ser de l'Ajuntament, però no pareix que, passades dues terceres parts de la legislatura, estem anant enlloc. Els dos carrers , (Mossèn Andreu Caimari i Carrer Rector Francesc Rayó Brunet) continuen dedicats als franquistes, els dos monuments (1- Al parc de la Mediterrànea y 2- monument dedicat a les unitats militars del bàndol feixista) continuen al lloc que han ocupat d'ença que el règim els va col·locar, i la majoria de les plaques amb el jou i les fletxes continuen als portals. Cada dia que passa, les víctimes inqueres del franquisme i les seves famílies, que també ho són, pateixen una revictimització mentre aquests elements ofensius continuïn al carrer. A altres municipis, com Bunyola o Son Servera, aquests monuments han estat esbucats recentment en virtut de la Llei, i a altres com Eivissa les plaques s'han retirat i ja no en queden. A Inca hi ha data per retirar-los? No ho sabem.

Per aquests motius, el grup municipal d'Unides Podem a l'Ajuntament d'Inca demana:

1) Que l'Ajuntament d'Inca condemni tant el cop d'estat feixista de 1936, que es va revoltar contra el govern legítim i democràtic de la II República, com la dictadura franquista posterior, que va reprimir, empresonar, torturar i assassinar a desenes de milers de persones només per pensar diferent.

2) Que l'Ajuntament d'Inca es posi a disposició del Govern de les Illes Balears per col·laborar en les tasques d'exhumació al cementiri d'Inca de 2022, amb els recursos que siguin necessaris, per ajudar en les feines de desenterrament o per programar visites educatives per estudiants i societat en general.

3) Que l'Ajuntament d'Inca doni compliment a la Llei de Memòria Democràtica i retiri o faci retirar de lloc públic en el termini d'un mes tots els elements franquistes presents en el Cens de Simbologia del Govern de les Illes Balears, el que inclou amb urgència, els dos monuments, els dos noms de carrers i totes les plaques del "ministerio de la vivienda" "jou i fletxes" i " Obra Sindical del hogar" que quedin en lloc públic

4) Que l'Ajuntament d'Inca substitueixi aquests carrers, pel nom de dones represaliades pel règim franquista , consultant les propostes de col·lectius o entitats **memorialístics**.

5) Que l'Ajuntament d'Inca retiri el nomenament de fills il·lustres a Mossèn Andreu **Caimari** i al Rector Francesc **Rayó Brunet**.

6) Que l'Ajuntament d'Inca encarregui l'elaboració d'una estàtua o bust a l'últim batle republicà afusellat pel franquisme, Antoni Mateu.

En Inca a 15 de gener de 2022

Fdo. Isabel Valles Garrido.
Regidora del Grup Municipal Unides Podem Inca